

THUIS ITALIAANS · GRATIS GIDS

Italiaans in de apotheek

en verstaan wat de apotheker terugvraagt

Foto: Fred Romero, CC BY 2.0

Alle zinnen uit het artikel op Ciao tutti, plus de zinnen die er net niet in pasten. Van je eerste zin aan de balie tot de gebruiksaanwijzing die je meekrijgt.

Ciao,

Fijn dat je dit meeneemt. Ik heb het gemaakt na het artikel dat je op Ciao tutti las, omdat een bezoek aan de Italiaanse apotheek uit meer zinnetjes bestaat dan er in één artikel passen: het lichaamsdeel dat je moet kunnen noemen, de allergie die je moet kunnen melden, de vraag of het voor een kind is.

Het boekje volgt gewoon het gesprek, van de deur tot de doos in je hand. Links staat steeds wat jij zegt, rechts wat je terugkrijgt. Dat tweede deel slaat bijna iedereen over, en dat is precies het deel dat het verschil maakt tussen een zin opzeggen en een gesprek voeren.

De laatste bladzijde is een spiekbriefje: printen, of als foto op je telefoon zetten. Dan heb je het bij de hand op het enige moment dat het telt, met veertig graden buiten en een keel die dichtzit.

Alessio

1 De eerste zin, en hoe je binnenkomt
2 Mal di, en de klachten die je op reis hebt
3 De vragen die je terugkrijgt
4 Wat je meekrijgt, en hoe je het inneemt
5 Dicht, dienstdoend, en wanneer je een dokter nodig hebt
6 Het spiekbriefje

Delen en printen mag, ook in de les: ongewijzigd en met bronvermelding · CC BY-NC-ND 4.0

DEEL 1

De eerste zin, en hoe je binnenkomt

Je hebt er één nodig. De rest van het gesprek bestaat uit vragen die je vooraf kent.

In Italië is de apotheek voor de meeste vakantiekwalen het beginpunt en niet het eindstation: je loopt onder het groene kruis door, legt je klacht voor en krijgt advies. Groeten hoort erbij, en het is geen formaliteit. Zeg *buongiorno* of *buonasera* voordat je iets vraagt.

Buongiorno. / Buonasera.	Goedendag. / Goedenavond. *De grens ligt rond een uur of vier. Twijfel je, dan is salve altijd goed en altijd beleefd.*
Avrei bisogno di qualcosa per il mal di gola.	Ik zou iets nodig hebben voor keelpijn. *De nette vorm, en tegelijk de vorm die Italianen zelf gebruiken. Zet er elk ander lichaamsdeel achter en je bent er.*
Ha qualcosa per la tosse?	Heeft u iets voor hoest? *Korter en even normaal. Ha qualcosa per… is het skelet van de hele gids.*
Mi fa male qui.	Hier doet het pijn. *Met je hand op de plek. Geen enkele apotheker in Italië kijkt daarvan op, en het lost elk ontbrekend woord op.*
Non mi sento bene.	Ik voel me niet lekker.
Mi può consigliare qualcosa?	Kunt u me iets aanraden? *Dit is de zin die het gesprek opent waar je voor komt. Vraag hem gerust.*
È per me. / È per mio marito. / È per un bambino.	Het is voor mij. / voor mijn man. / voor een kind.
Non parlo bene l'italiano. Parla inglese?	Ik spreek niet goed Italiaans. Spreekt u Engels? *Zeg dit pas ná je Italiaanse zin, niet ervoor. Dan heb je het al geprobeerd, en dat scheelt in de hele rest van het gesprek.*

Avrei bisogno, niet voglio

Voglio qualcosa per il mal di gola is grammaticaal juist en klinkt als een bevel. *Avrei bisogno di…*, ik zou nodig hebben, is precies wat Italianen zelf zeggen aan de balie.

Het is een van de weinige plekken waar ook Italianen de nette vorm consequent volhouden. Twee woorden meer, en het hele gesprek verloopt anders.

Waarom je hier eerder bent dan bij een dokter

De Italiaanse apotheker heeft een universitaire opleiding en mag adviseren. Voor keelpijn, koorts, een muggenbeet of een verbrande rug komt er dus geen dokter aan te pas: je vertelt wat er is, je krijgt drie vragen terug en je loopt met iets naar buiten.

Dat betekent ook dat je andere woorden nodig hebt dan je denkt. Niet de namen van medicijnen, want die kent de apotheker beter dan jij. Wel de woorden om te zeggen wat er aan de hand is.

Delen en printen mag, ook in de les: ongewijzigd en met bronvermelding · CC BY-NC-ND 4.0

DEEL 2

Mal di, en de klachten die je op reis hebt

Bijna alles zit in dezelfde constructie. Mal di plus een lichaamsdeel, en je bent er.

mal di testa	hoofdpijn
mal di gola	keelpijn
mal di stomaco	maagpijn
mal di pancia	buikpijn *Pancia is de buik zoals je hem aanwijst, stomaco de maag zelf.*
mal di denti	kiespijn
mal di schiena	rugpijn
mal d'orecchi	oorpijn
mal d'auto, mal di mare	wagenziekte, zeeziekte *Op de veerboot naar Capri, of op de bochten van de Amalfikust.*

Ho mal di testa, zonder lidwoord

Je gebruikt het met *ho*, ik heb: *Ho mal di testa da due giorni.* Ik heb sinds twee dagen hoofdpijn.

Er staat geen lidwoord tussen, anders dan in het Nederlands. Dus niet *ho il mal di testa*, gewoon *ho mal di testa*. Eén woord minder dan je verwacht.

En de klachten die niet in dat rijtje passen

Ho la febbre.	Ik heb koorts. *Hier juist wél het lidwoord. Ho trentotto e mezzo, ik heb 38,5.*
Ho il raffreddore. / Ho il naso chiuso.	Ik ben verkouden. / Ik heb een verstopte neus.
Ho la tosse. / Ho la tosse secca.	Ik hoest. / Ik heb een droge hoest. *De andere soort is tosse grassa, een hoest met slijm. De apotheker vraagt ernaar.*
Ho preso una scottatura.	Ik heb me verbrand in de zon. *Ook: mi sono scottato, of voor een vrouw mi sono scottata.*
Ho una puntura di zanzara.	Ik heb een muggenbeet. *Zanzare zijn muggen, una puntura d'insetto is elke andere beet of steek.*
Ho la diarrea.	Ik heb diarree.
Mi gira la testa. / Ho la nausea.	Ik ben duizelig. / Ik ben misselijk.
Mi sono fatto male alla caviglia.	Ik heb mijn enkel bezeerd. *Vrouwen zeggen mi sono fatta male. Ook: al ginocchio, aan de knie.*
Sono allergico a… / Sono allergica a…	Ik ben allergisch voor… *Zeg hem uit jezelf, ook als er niet naar gevraagd wordt.*

Delen en printen mag, ook in de les: ongewijzigd en met bronvermelding · CC BY-NC-ND 4.0

DEEL 3

De vragen die je terugkrijgt

De apotheker pakt niet meteen iets. Eerst komt een korte reeks vragen, en die is elke keer vrijwel hetzelfde.

Da quanto tempo?	Hoelang al? *Antwoord: da ieri, sinds gisteren, da tre giorni, sinds drie dagen, da stamattina, sinds vanochtend.*
Prende altri farmaci?	Gebruikt u andere medicijnen? *Sì, prendo… of no, nessuno is genoeg.*
Per un adulto o per un bambino?	Voor een volwassene of voor een kind?
Quanti anni ha?	Hoe oud is hij of zij? *Bij kinderen volgt deze bijna altijd. Ha sei anni, hij is zes.*
È allergico a qualcosa?	Bent u ergens allergisch voor?
Ha la ricetta?	Heeft u het recept? *Antibiotica en veel andere middelen krijg je uitsluitend met een ricetta medica.*
Ci vuole la ricetta?	Is daar een recept voor nodig? *De vraag andersom, van jou naar hem. Handig voordat je ergens naar op zoek gaat.*

Ricetta is twee dingen tegelijk

Het is het grapje van de Italiaanse taal: *ricetta* betekent zowel het recept van de dokter als het recept in de keuken. In de apotheek is het altijd het eerste, en heel vaak hoor je de volledige vorm *ricetta medica*.

Neem de werkzame stof mee, niet de merknaam

Gebruik je thuis iets vasts, zet dan de werkzame stof in je telefoon en niet de Nederlandse merknaam: die zegt in Italië niemand iets. *Paracetamolo*, *ibuprofene* en *amoxicillina* worden overal begrepen.

Een foto van het doosje of van je medicijnpaspoort werkt net zo goed. Laat hem gewoon zien: *prendo questo*, ik gebruik dit.

Het lichaam, voor het geval je het woord kwijt bent

la testa · la gola · l’occhio · l’orecchio	hoofd · keel · oog · oor
il dente · lo stomaco · la pancia · la schiena	tand · maag · buik · rug
il braccio · la mano · il dito · la gamba	arm · hand · vinger · been
il ginocchio · la caviglia · il piede · la pelle	knie · enkel · voet · huid

Delen en printen mag, ook in de les: ongewijzigd en met bronvermelding · CC BY-NC-ND 4.0

DEEL 4

Wat je meekrijgt, en hoe je het inneemt

De vorm van je medicijn heeft in Italië eigen woorden, en de apotheker legt het uit terwijl je knikt. Deze zijn genoeg.

le compresse	tabletten *Eén tablet is una compressa. Effervescenti zijn bruistabletten.*
le bustine	zakjes poeder, op te lossen in water *Heel gewoon in Italië, veel gewoner dan hier. Da sciogliere in acqua, oplossen in water.*
lo sciroppo	siroop *Meestal wat je voor kinderen meekrijgt, en voor hoest.*
le gocce	druppels *Venti gocce, twintig druppels. Ook voor oren en ogen: gocce per gli occhi.*
la pomata, la crema	zalf, crème *Voor de verbrande rug en de muggenbeet. Il doposole is aftersun.*
le supposte	zetpillen *In Italië veel vaker in gebruik dan hier, ook bij volwassenen. Schrik niet als je ze aangeboden krijgt.*
il cerotto · le garze · il disinfettante	pleister · gaasjes · ontsmettingsmiddel

De gebruiksaanwijzing, in drie standaardzinnen

Una compressa ogni otto ore.	Eén tablet om de acht uur. *Ook: ogni sei ore, due volte al giorno, twee keer per dag.*
Dopo i pasti. / Prima dei pasti.	Na de maaltijd. / Voor de maaltijd.
A stomaco pieno. / A stomaco vuoto.	Met eten erbij. / Op een lege maag. *Hoor je a stomaco pieno, dan is de boodschap: niet op een lege maag innemen.*
Per tre giorni. / Fino a quando sta meglio.	Drie dagen lang. / Tot u zich beter voelt.
Quante volte al giorno?	Hoe vaak per dag? *De vraag die je zelf stelt als het te snel ging. Vraag hem gerust twee keer.*
Me lo può scrivere, per favore?	Kunt u het voor me opschrijven? *De reddingszin van deze bladzijde. Apothekers doen dit zonder enig bezwaar, op het doosje zelf.*

Het bonnetje bewaar je

Je krijgt altijd een *scontrino*, een kassabon. Bewaar hem: bij een reisverzekering is dat het enige bewijs dat je iets gekocht hebt. Vraag zo nodig *mi fa lo scontrino parlante?*, de bon met je fiscale gegevens erop, al is die vooral voor wie in Italië woont.

Delen en printen mag, ook in de les: ongewijzigd en met bronvermelding · CC BY-NC-ND 4.0

DEEL 5

Dicht, dienstdoend, en wanneer je een dokter nodig hebt

Op een zondagavond in een dorp waar verder niets meer open is, zijn dit de woorden die tellen.

la farmacia di turno	de apotheek die dienst heeft *Er is er altijd één open. Welke dat is, staat op een lijst op de deur van elke andere apotheek.*
Dov'è la farmacia di turno?	Welke apotheek heeft dienst? *Vraag het gerust aan wie dan ook. Iedereen weet dat dit bestaat.*
la guardia medica	de dienstdoende arts buiten kantooruren *Officieel continuità assistenziale. 's Avonds, 's nachts en in het weekend.*
Ho bisogno di un medico.	Ik heb een dokter nodig.
il pronto soccorso	de eerste hulp *Voor spoed. Het alarmnummer is 112, ook vanuit Nederland te onthouden.*
la tessera sanitaria europea	de Europese verzekeringspas *Neem hem mee: hij zit aan de achterkant van je Nederlandse zorgpas. Daarmee word je behandeld als een Italiaanse verzekerde.*
Dov'è l'ospedale più vicino?	Waar is het dichtstbijzijnde ziekenhuis?

Farmacia is niet hetzelfde als parafarmacia

Naast de *farmacia* bestaat de *parafarmacia*. Die verkoopt vrij verkrijgbare middelen, verzorgingsproducten en babyspullen, maar géén receptgeneesmiddelen.

Zie je alleen dat woord op de gevel, dan ben je voor een recept aan het verkeerde adres. Het groene kruis hangt bij allebei, dus lees het woord.

Openingstijden, en de middagpauze

Buiten de steden gaan veel apotheken tussen de middag dicht, vaak van half een tot half vier. *Orario continuato* op de deur betekent juist dat ze doorlopend open zijn.

Het bordje dat je zoekt is *aperto*, open, of *chiuso*, gesloten. En *torno subito* betekent: ben zo terug, en dat kan alles betekenen.

Het mooie van de Italiaanse apotheek is dat je er een gesprek voert en niet alleen een doosje afhaalt. Dat kost je drie zinnen meer dan thuis, en het levert je meestal een beter advies op.

Delen en printen mag, ook in de les: ongewijzigd en met bronvermelding · CC BY-NC-ND 4.0

DEEL 6

Het spiekbriefje

Print deze bladzijde, of maak er een foto van. Dit is het enige dat je aan de balie nodig hebt.

DIT ZEG JIJ

Buongiorno. / Salve.
Goedendag.

Avrei bisogno di qualcosa per…
Ik zou iets nodig hebben voor…

Ha qualcosa per la tosse?
Heeft u iets voor hoest?

Mi fa male qui.
Hier doet het pijn.

Ho mal di testa da due giorni.
Ik heb al twee dagen hoofdpijn.

Ho la febbre. / Ho la tosse.
Ik heb koorts. / Ik hoest.

Ho preso una scottatura.
Ik heb me verbrand in de zon.

Ho una puntura di zanzara.
Ik heb een muggenbeet.

Sono allergico / allergica a…
Ik ben allergisch voor…

È per un bambino di sei anni.
Het is voor een kind van zes.

Ci vuole la ricetta?
Is daar een recept voor nodig?

Quante volte al giorno?
Hoe vaak per dag?

Me lo può scrivere, per favore?
Kunt u het opschrijven?

Dov'è la farmacia di turno?
Welke apotheek heeft dienst?

Ho bisogno di un medico.
Ik heb een dokter nodig.

Grazie mille, arrivederci.
Hartelijk dank, tot ziens.

DIT HOOR JIJ

Mi dica.
Zegt u het maar.

Da quanto tempo?
Hoelang al?

Prende altri farmaci?
Gebruikt u andere medicijnen?

Per un adulto o per un bambino?
Voor een volwassene of een kind?

Quanti anni ha?
Hoe oud is hij of zij?

È allergico a qualcosa?
Bent u ergens allergisch voor?

Ha la ricetta?
Heeft u het recept?

Ci vuole la ricetta medica.
Daar is een recept voor nodig.

Una compressa ogni otto ore.
Eén tablet om de acht uur.

Dopo i pasti. / A stomaco pieno.
Na het eten. / Niet op een lege maag.

Per tre giorni.
Drie dagen lang.

Sono bustine, da sciogliere in acqua.
Zakjes, oplossen in water.

Se non passa, vada dal medico.
Gaat het niet over, ga dan naar de dokter.

Sono dodici euro e cinquanta.
Dat is twaalf euro vijftig.

Ecco lo scontrino.
Hier is de bon.

Buona guarigione!
Beterschap! (→ grazie)

Alessio · thuisitaliaans.com · deel dit gerust met je reisgenoten

Delen en printen mag, ook in de les: ongewijzigd en met bronvermelding · CC BY-NC-ND 4.0

TOT SLOT

Wat je nu nog mist

Je hebt de zinnen. Wat je nog niet hebt, is het oor: die woorden herkennen wanneer een apotheker ze in één adem uitspreekt, met een rij achter je en de telefoon die gaat.

Dat leer je niet door te lezen. Alleen door te luisteren, in kleine stukjes, vaak. Vijf minuten per dag doen meer dan een uur op zondag. Dat zie ik bij mijn cursisten iedere keer opnieuw.

Daarom nog twee dingen, en dan laat ik je met rust.

Oefen verder met de app: ti amo Italiaans

Dit boekje geeft je de zinnen voor één gesprek aan de balie. Wil je daarna echt verder komen, dan heb ik daar **ti amo Italiaans** voor gemaakt: mijn app om écht Italiaans te leren, van A1 tot C2.

· Alle uitleg, grammatica en vertalingen in het Nederlands.
· Een echte cursus langs de officiële ERK-niveaus, met checkpoints en examens.
· Actief oefenen bij elke stap: schrijven, luisteren, dialogen, spelletjes.
· Italiaanse klassiekers, van Manzoni tot Pirandello, herschreven voor jouw niveau.
· Een woordenboek met voorbeelden, synoniemen en woordfamilies, in veertien talen.

Gratis te downloaden. Vijf minuten per dag is genoeg om te beginnen.

Download in de App Store ★★★★★ Zoek op **ti amo Italiaans**

Of doe het samen: les tussen Ede en Amsterdam of online

Ik geef Italiaanse les tussen Ede en Amsterdam en online. Geen rijtjes stampen: we oefenen de gesprekken die je op reis echt voert, inclusief het lastige deel: het antwoord dat je terugkrijgt.

Kom gerust een keer vrijblijvend kennismaken. Ook als je denkt dat je “geen talenknobbel” hebt; dat hoor ik zo vaak dat ik het inmiddels niet meer geloof.

→ Vraag een gratis proefles aan op thuisitaliaans.com

Geen iPhone of iPad, of liever op je computer of Android? Dan volg je de cursus in je browser: Italiaans, met uitleg in het Nederlands. De eerste helft van A1 is gratis, zonder account. **→ thuisitaliaans.com/il-mio-corso**

En leer die drie zinnen liever vóór je vertrekt dan op het moment zelf. *Avrei bisogno di qualcosa per il mal di gola* is genoeg. De rest komt vanzelf.

Buona guarigione!

Alessio is Italiaan en geeft Italiaanse les, tussen Ede en Amsterdam en online. Op thuisitaliaans.com schrijft hij over de taal zoals die echt gesproken wordt.

Dit boekje hoort bij zijn artikelen op Ciao tutti. Je vindt het altijd terug op **thuisitaliaans.com/ciaotutti/apotheek**.

Dit is een taalgids en geen medisch advies: bij twijfel vraag je het aan de apotheker of aan een arts.

© Alessio · thuisitaliaans.com · Stuur dit boekje gerust door en print het zo vaak je wilt, ook voor je eigen les. Wijzigen of verkopen mag niet, en noem er altijd de bron bij: CC BY-NC-ND 4.0.

Foto op de omslag: het smeedijzeren bord van een farmacia bij de Piazza della Mercanzia in Bologna, door Fred Romero, CC BY 2.0, via Wikimedia Commons (commons.wikimedia.org, bestand: Bologna (41826869670).jpg). De bijgesneden foto valt onder dezelfde licentie.